

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS

DE

T E T A N O.

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

T E T A N O;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

EX AUCTORITATE REVERENDI ADMODUM VIRI,

D. GEORGII BAIRD, SS. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI Consensu; et

Nobilissimæ FACULTATIS MEDICÆ Decreto;

PRO

GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

JACOBUS HANSCOME,

CAROLINIENSIS AUSTRALIS:

Ad diem 24. Junii, horâ locoque solitis.

EDINBURGI:

EXCUDEBANT ADAMUS NEILL ET SOCII.

M DCC XCIX.

THOMÆ HANSCOME,

ARMIGERO,

FRATRI SUO,

OB MULTA BENEFICIA,

CURA VERE PATERNA,

MULTOS ANNOS,

IN SE COLLATA :

ITEM,

VIRO ERUDITO,

BENJAMINO. BELL,

ARMIGERO,

CHIRURGLÆ PERITISSIMO,

PRIMOQUE EJUS MEDICINÆ PRÆCEPTORI:

HANC DISPUTATIONEM

INAUGURALEM,

EXIGUUM, SED SINCERUM ANIMI GRATI TESTIMONIUM,

SACRUM VULT

AUCTOR,

Digitized by the Internet Archive
in 2020 with funding from
Wellcome Library

<https://archive.org/details/b31966780>

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

T E T A N O.

PROOEMIUM.

NULLA est orbis terrarum pars, in qua
hoc malum hominum genus interdum
non adoritur; frequentissime autem gravius-
que in regionibus calidissimis, et calidissima
anni tempestate, invadit: neque ulli ætati,
sexui, aut temperamento parcit; medium au-
tem ætatem sæpius quam impuberem, aut
provectam, aut senilem, mares quam feminas,
robustos, quam debiles, incessere fertur.

A

Neque

Neque homo quidem solus tetano obnoxius est: equus enim, clavo in pedem aliquà adacto, testante cel. RUSH, eodem interdum corripitur *.

Græci morbum, de quo agitur, in quinque species, *Tetanos* nempe, *Emprosthotonos*, *Opisthotonos*, *Pleurosthotonos* et *Trismum* diviserunt. Tetanus vocatur malum, quando musculorum, cùm qui anteriora versus, tum qui retrorsum, corpus flectunt, contractio æqualis est, sic æger in rectum exporrigatur.

Opisthotonos nominatur, ubi caput et spina spasmo rethrahuntur, thorace simul et collo protrusis.

Emprosthotonos audit quoties spina musculorum, quorum est eandem anteriora versus flectere, spasmo gibba fit, et caput in pectus proclinatur.

Pleurosthotonos

* Medical Inquiries and Observations, Edit. Secund. Lond. 1789, p. 203.

Pleurostbotonus appellatur, quando musculi alterutrius lateris, præ iis alterius, ita spasmo afficiuntur, ut spina dextrorum vel sinistrorum, incurvetur.

Trismus morbo nomini est, si musculi quibus maxilla inferior ad superiorem attrahitur, spasmo adeo tentantur, ut æger in os aliquid vix aut ne vix quidem assumere queat.

Hæ autem species, quas Græci morbis inter se diversis ponebant, recentiores pro ejusdem gradu tantum habent, et varietatibus, quippe quæ omnes ex iisdem fere causis proveniunt, et eadem remedia requirunt. Quoad has variantates, morbum *trismi*, et *opistbotoni*, formâ, plerumque apparere observatione constat; trismus quidem præcipuum tetani vulneribus concitati signum existit; infantes sæpius, idque regionibus calidissimis, interdum vero frigidis, et in quibusdam terræ locis frequenter quam aliis, adoriri solet: sic in Helvetia sæpius quam in Gallia, et testante cœlebre-

rimo CULLENO, in Scotiæ septentrionalis montibus multo frequentius quam in campis, trifiso recens nati corripiuntur. *Emprosthotonos* et *pleurosthotonos* rarissime quidem observata fuerunt. SAUVAGESIUS tetanici, cui modò musculi anteriores, modo posteriores, gravius afficiebantur, exemplum narrat; alterumque huic fere simile celeberrimo Doctori CLARKE, vidisse contigit *.

Hæc de præcipuis tetani formis, seu varietatibus præfatus, devenimus ad

SIGNA.

Prima tetani indicia plerumque sunt totius corporis laffitudo et oscitatio, eadem fere ac illæ, de quibus distillatione pestiferâ corrupti conqueri solent. Plures jam corporis partes, maximèque membrorum extrema, levioribus spasmodorum commotiunculis afficiuntur.

* CLARKE on the Diseases of India.

tur. Cervix simul et humeri, rheumaticorum instar, præ muscularum rigiditate sine dolore moveri nequeunt. Hæc movendi difficultas usque eò interdum augetur, ut caput neque in alterutrum latus inclinari, neque deorsum, nisi eodem flectatur simul spina, proclinari possit. Paulò mox dolet linguæ radix, ejusque itidem, et maxillæ inferioris rigescientibus paulatim muscularis, nec os cibum datum sine difficultate accipit, nec dentes conficiunt: neque multò pòst, usque eò rigescunt musculi, ut cibos mandendi, voran-dique, facultas penitus deleatur.

In hoc morbi stadio, si æger, per remissiones, liquida forbere tentet, diris hydrophobiæ signis nonnunquam corripitur; et præcordiorum gravitatem, et acutam infra cartilaginem ensiformem dolorem, qui illico ad dorsum transvolat, subinde percipit; signis ingravescientibus, caput violentia spasmodorum, quibus cervicis, et humerorum musculi contrahuntur,

trahuntur, ingenti vi retrahitur; inferior simul maxilla superiori vehementius apprimitur. Si morbus fit mitior, nullum ferè præterea grave malum præter trismum, affert; sæpius autem subitò violentius urget; dolor infra sternum fævior multo fit, et hinc subinde vibratus spinam repente fodicat: jam plures simul, maximè spinæ et dorfi, musculi tanta interdum vi in spasmoscientur, ut tetanicus, si supinus jaceat, torum calcibus, et occipitio tantum, si pronus, abdomine duntaxat medio, contingat; imo aliquando etiam e cubili subito projiciatur *.

Abdomen præ vehementi muscularum spasmivo vehementius retrorsum ab omni parte trahitur, et non raro tactu dura, sicuti tabula fit. Artus etiam inferiores, propter æqualem muscularum eosdem flectentium, et extendentium, contractionem, exorrecti rigescunt: superiorum,

* MOESLY on Tropical Diseases, p. 467.

superiorum, interea, membrorum musculi spasmis immunes sunt; finem autem versus hi quaque affici solent.

Musculi quibus corpus retrorsum incurvatur, eos, quibus aliorum trahitur, numero atque robore superant; hinc opisthotonus frequentior tetani varietas existit: nonnunquam verò musculi cùm qui spinam retrorsum, tum qui adversum flectunt, in spasmos, æquali vi utrobius agentes, simul rapiuntur, sic ut caput et spina exporrigantur, et immobilia fiant, brachia, digitis compressis, corpori, et crura itidem extensa, alterum alteri, arctissime apprimantur.

Tetano gravissimo colluctantibus omnes fere musculi, qui voluntati parent, rigescunt; oculi, musculis in diros spasmos rapti, modò, in eodem obtutu immobiles hærent, modò, horrendūm volvuntur; aliàs hebescunt, aliàs caligant, interdum semiaperti labescunt.

Vultus præ vehementioribus faciei musculorum spasmis immanè distorquetur: frons rugosa, buccæ aures versus retractæ, nares patulæ et simæ. Lingua quoque vehementiori muscularum spasio ore fæpe exerta dentibus vulneratur; interdum vero in fauces retrahitur *.

Laryngis musculi pariter affecti modo eō usque distrahuntur, ut loquela supprimatur, modò ad se invicém tam arcte attrahuntur, ut spiritus penè intercludatur, aut saltem difficillime reciprocetur.

Musculi itidem inter costas siti regiscentes costas validè sursum trahunt, spirandique difficultatem intendunt. Quantis hīc doloribus angitur tetanicus animo concipere, quām verbis exprimere, facilitūs est.

Musculi, qui anum claudunt, spasio adeo vehementi afficiuntur, ut clyster intromitti nequeat:

* CHALMERS' London Medical Observations and Inquiries, vol. I. art. 12. p. 98.

nequeat: eadem ferè ratione vesicæ ostium usque interdum eò constringitur, ut urina prorsùs supprimatur.

Cùm signa ad gravitatem jam descriptam increvirint, æger plerumque gravi omnium fere membrorum convulsione aufertur:

Tetani gravioris indicia jam resensuimus; ordo autem et varietas eorundem, et tempus, quo, post causam admotam, incipiunt, aut durant, nihil ferè perpetuum habent; *tetanus* a vulnere haud ante complures post læsionem dies, sæpiissime non nisi sedato partis vulneratae dolore, aut etiam, nec raro, non nisi vulnera ipso conglutinato, inchoare solet*: modò signa paucis post horis quām inceperit, ad summam suam gravitatem pervenient; frequentissimè autem paulatim obrepunt, et per plures dies ingravescunt: *Tetanus* autem a frigore, intra paucos ab eodem collecto dies incipit.

B

Hæc

* BLANE on the Diseases of Seamen, p. 529.

Hæc rerum varietas partim ex alia aliorum in morbum proclivitate, partim ex causa occasionali plùs minùs valente, et partim ex cura, quam adhibent causis objecti ne in morbum tam periculosum incident, haud parùm pendere potest.

Signa per totum mali cursum aliquamdiu subinde remittunt; et paulò pòst, quovis ægri nisu stimulove aliunde, medici putà manu utcunque leviter admotâ, subitò iterum ingravescunt.

Tetanus mitior, quamvis spasmī leviores fint, complures tamen septimanas, et interdum menses etiam, ante medicinæ quàm cedat, perstare solet.

Spasmos denique, sive in tetano gravi, sive levi, quod attinet, dolorem gravissimum ferè semper comitem habent: interdum tamen æger, præfertim si malum a nervo læso seu vulnere oriatur, quâdam voluptate titillatur.

Tetano

Tetano laborantibus auditus modò acuitur, modò hebeficit, vel prorsùs fatiscit: raro dormitur; si, spasmo minuto, somnus obrepatur, hic, illo recrudescente, illico interpellatur. Morbi finem versus, miseris nequidem obdormiscere datur; diu, noctuque, constanter cruciatis. Mens raro, nisi appropinquante morte, turbatur.

Vitalia varie afficiuntur: arteriarum ictus, spasmis urgentibus, exiles et imbecilli micant; et spiritus cum magna plerumque difficultate, anxietate, atque dolore, accipitur et redditur; hæ autem functiones, per remissionem, sunt ferè naturales. Corporis calor raro, nisi quibusdam *tetano* a frigore correptis, febre ardente simul accensà, intenditur.

Sanguis e tetanici vena missus non cogitur, neque pelliculam, qualis inflammatione existente, unquam ostendit.

Æger cibum appetit, et bene concoquit, raro autem impune devorat; si enim se tantillum,

tillum, spasmis remittentibus, moveat, hi, ea est ipsorum ad redeundum proclivitas dicto citius, concitantur. Alvus est plerumque astricta; urina colore saepe rubicundiore est, et diutius, ob fibrarum musculosarum quarum est vesicæ os claudere, spasmus, retinetur.

Quamvis calor non intenditur, imo frigent ubique extrema, et facies pallet, universum tamen corpus sudore madet, qui, quo magis ægri vires exhauriuntur, eò lentior atque frigidior evadit. Quando febris adest, tota cutis sudore tepido diffuit, et lenticulis mili specie interdum efflorescit.

CAUSÆ REMOTÆ,

in Prædisponentes, et Excitantes, seu occasio-
nales, dividi solent: per illas intelliguntur
omnia, quæ homines, *tetano* opportunos red-
dunt;

dunt; per has, quæ opportunis eundem concitant. Mutatio, vel effectus, quem causæ *tetani* prædisponentes edunt, apud medicos mobilitas nimia haud ineptè vocatur, quia, ut homines causis excitantibus justò faciliùs quasi moveantur, insigniter efficit. De causis mobilitatis nimiæ, seu prædisponentibus primò, dein excitantibus vel occasionalibus, breviter agemus.

Causarum prædisponentium præcipuæ videntur, temperamentum sanguineum, calor, et omnia quæ corpus solvunt, et insigniter debilitant. Quamvis leges, quibus genus nervosum gubernatur, tantis adhuc tenebris involvuntur, ut nihil forsan certi de harum causarum operandi modo proferri queat; rebus tamen, quæ proclivitatem dant, cognitis, haud parùm mali naturæ, atque curationi, luminis offunditur.

Utcunque sit; temperaturâ corporis sanguinea præditos, quippe quibus mens mutabilior,

bilior, et fibræ musculosæ laxiores atque irritabiliores naturâ sunt, præ aliis aptos, qui levibus causis faciliùs et graviùs commoveantur, inter medicos jam constat: hinc rei ratio ignota fit licet, intelligi tamen quodummodo potest, quare hæc corporis temperatura proclivitatem in spasmum dat.

Neque, quo quidem modo agit calor, melius forsan intelligitur: sunt quibus calorem debilitatem inferendo opportunitatem gignere videtur, et *debilitatem spasmum gignere* quidem effatum est. Alii aliam rei rationem reddunt; calorem, primùm cutis, et deinde, ob partium confortium, totius corporis, sensum, acriorem reddere, huncque cutis spiramentorum laxitati respondere, putant*; cùm autem cutis spiramentorum laxitas, et eorumdem debilitas, idem ferè sonant, hæc opinio pro verbis duntaxat habenda est.

Auctor

* J. JONES, Disputat. Med. Inaug. De Tetano, Edin. 1796. p. 28, 29.

Auctor jam citatus sensum cutis acriorem et *irritabilitatem* se invicem intendere ponit*; nullum autem argumentum, quod rei tam dubiæ fidem faceret, in medium protulit: neque hoc, quidem, reputantibus nihil ferè de *Physiologia*, nedum *Pathologiu*, intellectum esse, mirum videbitur.

Præter temperaturam corporis sanguineam et calorem, aliæ complures existunt causæ, quæ mortales, et præsertim calidarum regionum incolas, in tetanum proclives reddunt. Inter has, intemperantia, defatigatio, morbi prægressi, et diæta imbecilla, vel parùm nutritens, et omnia quæ corpus debile, ideoque mobile reddunt, præcipue eminere feruntur.

Quo verò modo debilitas nimiam corporis mobilitatem pariat, ignorare me fateor: res autem non est minùs certa.

Debilitatem

* J. JONES, Disputat. Med. Inaug. De Tetano, Edin. 1796. p. 26—29.

Debilitatem subitò illatam multo majori vi in opportunitate ad tetanum dandâ, quàm illam, quæ tardè supervenit, pollere, notatum dignum est. Hinc ratio facile reddi potest, quare in regionibus calidis milites acriter et diutiùs pugnando, vel longiora itinera properantiùs faciendo, fessi, cur ex acutis morbis, colica, putà, pictonum, convalescentes, et cur denique robusti etiam, vino, venere nimiâ, aliâve caufâ, subitò debilitati, levioribus quibusdam caufis excitantibus admotis, huic malo mirum in modum pateant.

CAUSÆ EXCITANTES,

funt frigus, præsertim humoris conjunctum, corpori calenti admotum; vulnera, maximè quibus nervi punguntur, lacerantur, roduntur, aut consimili modo læduntur, quibus annumerari debent vermes, et fel, forsan, calculi

culi biliarii in ductibus hærentes ventriculum, et intestina irritantes, venena quædam, cicuta putà aquatica, stramonium, opium, aliaque forsitan hujusmodi; et graviores animi affectus.

Inter has autem causas maxime eminent frigus, et nervorum læsio. Hinc patet, quare tetanus illis præcipue tempestatibus invalet, ubi calor ingens, frigus et humor subito semet invicem excipiunt.

Notabilis vis, quâ frigus in hoc malo concitando pollet, exemplum a GIRDLESTON narratur: Mahomatanus quidam Tanjoræ Australis, qui re cum muliere habitâ, statim in balneum frigidum descendit, tetano violentiori illico correptus in semihora improvisâ vi lethi raptus est*. Frigidarium imbræ, rores, vespertini, et gelidus perflatus,

C fudantibus,

* Essay on Hepatitis and Spasmodic Affections in India, p. 58.

sudantibus, frigida ab hesterna crapula fitientibus, mane præfertim epota, haud raro idem malum, ut auctor jam citatus nobis confirmat, excitare solent *.

Tetanus nervorum læsione, imprimis vulneribus pedum, ac manuum digitorum, leviusculis, quod mirum est, sæpenumero excitatur; non item autem, testante MOSELY, a vulneribus, quæ sævum dolorem afferunt: milites enim, inquit, in quorum terga ob delicta crudeliter sævitur, nunquam eodem corripiuntur: porro sævissimos corporis extremi dolores, propter acriorem cutis sensum tetanum nunquam concitare afferit; dum pars musculosa, nullo insigni ramo nervoso instructa, a levi quidem irritatione in spasmos rapitur †. Denique RUSH medicus longo re-

rum

* *Essay on Hepatitis and Spasmodic Affections in India*, p. 57.

† MOSELY Oper. citat. p. 473.

rum usu peritus dirum hoc malum remediis, quæ phlogisticam parti vulneratæ, et toti corpori, diathesin movent, debellari nobis confirmat *.

Tetanus interdum etiam nervo, membro luxato, ossibus fractis, aliisve causis, læso, cietur. BOERHAVIUS musculos, chirurgo nudatum nervum forcipe tangente, spasmo correptos narrat.

Hinc obiter patet, chirurgo, membris in regionibus faltem calidis amputatis cavendum esse, ne nervos unà cum arteriis liget.

MORGAGNIUS humorem, qui tetanicorum capitibus post mortem patefactis, interdum reperitur, pro mali causa habuit †.

Tetano etiam vermes intestina rodendo occasionem nonnunquam dant. TOWNSEND non

* Med. Inquiries and Observations, p. 199—200.

† De Causis et Sedibus Morborum.

non ita pridem fel, et mucum viscidum quibus ventriculus et intestina in calidis regionibus gravantur, pro mali causa posuit*; hæc autem opinio parum certa mihi videtur.

Venena malum interdum concitârunt. ROUX Sexagenariæ exemplum colica laborantis vulgavit, cui, insigni opii copiâ enematis forma datâ, aliqua capitis affectio statim, et brevi sopor, supervenerunt; postea cervicis, maxillæque inferioris, musculi spasmis obriguere; et anicula duodecima post opium administratum horâ, mortem obiit †. Porro cel. viri MONRO et WILSON, opium ranis et cuniculis admotum tetanum ciisse experimentis invenerunt. WEBFER et BOERHAVE eundem effectum, ille cicutæ aquaticæ radici, hic stramonio, tribuunt. Nec defunct exempla mali ex gravi animi perturbatione, terrore putâ, nati.

Causæ

* Guide to Health.

† Journal de Medicine, LXXXIX.

Causæ denique, quæ infantibus recèns natis morbum concitant, sunt frigus, præsertim flabra gelida, ad sectum umbilici funiculum asperantia, immunditiæ, et partus difficilis, quo tenelli homunculi membra læduntur.

CAUSA PROXIMA ET RATIO SYMPTOMATUM.

Cùm causa, quâ fibræ musculosæ, corpore sano, in motus salutares, aliâ interposita nullâ, carent, penitus latet; causam tetani proximam exquirere vanum est.

De motus autem muscularum causa opiniones medicorum sermone celebratores sunt tantùm duæ; alii vim quandam fibris muscularis naturalcm, et *in situ* propriam harum motus causam esse contendunt; alii hanc vim a cerebro et nervis derivari, quam ideo vim *nervosam* nominant, afferere non dubitant.

Hæc

Hæc lis, quòd organa motus ministri partim e fibris musculofis, partim nervofis, et vafis sanguineis ita intertextis constant, ut nullo artificio seperari queant, experimentis difficile quidem dirimenda est.

HALLERUS opinionem, quâ fibris musculofis vim *insitam* inesse ponitur, omnium felicissimè quidem defendit, ejusque argumentis, ingeniosus JONES fusè relatis, alia addidit, quibus eorum, qui muscularum vim a nervis derivari contendunt, sententiam refelli credit.

“ Cum enim inquit, nervis ipsis insit nulla proprietas, obquam apti existunt, qui ab admotis stimulantibus contractionem capiant, idcirco, quomodo muscularis hujusmodi proprietatem impertiantur mente capere non possumus *.” Nihil autem hoc argumento futilius; si enim talia valerent; sequeretur, *azoticum* ut unum ex mille exemplis,

* JONES De Tetano, p. 7.

emplis, quæ in promptu sunt, afferam, *oxy-*
genico argentum, liquandi vim impertui non
posse, quia azoticum, per se, argentum li-
quare nequit. Qui sic ratiocinantur, nomen
tantùm Philosophiæ usurpant, quid ipsa va-
leat, ignorant. Miranda illa muscularum vi-
undecunque derivetur, vitalis, modò *irrita-*
bilitas, seu *vis irritabilis*, modò *mobilitas*, et
modò *incitabilitas* apud medicos audit.

Huic vi causis prædisponentibus ita præter
naturam auctæ, ut occasionalibus, seu exci-
tantibus in motus inordinatos, rapiatur, præ-
cipuè tetani phænomena tribuenda sunt.
Cordis scrobiculi, septi transversi, et hydro-
phobiæ signa ex pharyngis muscularum
spasmis, pendent. Fibrarum musculosarum
spasmi, quo trismus, opisthotonus, emprostho-
tonos, cæteræque mali varietates, conci-
tantur, eadem est ratio.

DIAGNOSIS.

DIAGNOSIS.

Tetanus, simul ac signa increverint, ab omni ferè alia affectione facile quidem dignoscitur; incipiens autem, præsertim si a frigore oriatur, rheumatismum, et anginam aliquantūm interdum simulat. Hic inepta medendi ratio, corporis nimirum exinanitio, inconsulto nonnunquam, adhibita fuit. Infirmi, quive nervo aliquà læso, morbo correpti fuerint, ex hoc errore multo plus danni, quam robusti, aut qui, frigore admoto, in eundem incidunt, capere solent. Ubi igitur de morbi natura ambigitur, causæ ægri-
tudinis remotæ, et faucium species, ante exquirantur oportet, quām remedia quibus frangantur vires, temerè præcipiantur. Si hoc fiat, nullum erit errandi periculum: fauces tetanicis nulla inflammationis signa ostendunt,

ostendunt, quò ab angina malum facile internoscitur. Si medicus anceps hæreat, num rheumatismus adsit, aliquantis per expectandum erit: paucis enim horis, uter morbus adsit, satis constabit.

Præter anginam, et rheumatismum, tetanus hysteriæ, epilepsia, et choreæ, interdum confundi dicitur, rei autem nosologiæ rudes sint oportet, qui in hunc errorem incident. In his enim malis spasmi penitus diversi sunt ab his, quibus tetanus insignitur: hic porro nullum habet soporem, qui morbo majori semper, et hysteriæ quoque se comitem jungit. Animum igitur ad ægri historiam, et valetudinis causas, et signa, advertendo, medicus eruditus tetanum ab his affectionibus facilè secernere valebit.

Tetanus a hydrophobia haud æque facile distinguitur, signa enim in utroque morbo sunt interdum eadem; iidem musculi, pharyngis scilicet, afficiuntur, et cause denique

vulnera putà, congeneres sunt. Hydrophobiam autem veram nunquam ex alia causa, quàm viro quod animal rabiosum in vulnera, mordicùs a seipso illato, ponit, oriri credimus. Causa igitur excitante præcipue distinguntur: porro hydrophobis spasmi sunt plerumque clonici; tetanicis autem *tonici*; hi quoque rariùs infaniunt, minusque a ventriculo laborant.

PROGNOSIS.

Judicium de tetani eventu ex ægri corporis habitu et ætate, caufis excitantibus, signorum vi, et tempore, quod duraverint, pendebit.

Si tetanici vires exinanitionibus, morbisve prægressis, admodum frangantur; si æger fit infans recèns natus; aut malum, nervo puncto, lacerato, aliterve læso, oriatur; si subito quaque

cunque ex causa invadat, et properantiūs ad summam gravitatem increseat; si spasmi brevi tantum tempore interposito, vi minime minutā, redeant; si musculorum rigore subito relaxato, corpus sudore lento gelidoque difluat; si os neque cibum, neque medicamenta accipiat, aut assumpta per os et nares repente rejiciat; si corporis extrema frigescant; si denique signa remediis adhibitis non minuantur; spes est in angusto.

Contrà, si tetanicus sit robustus; si causa occasionalis fuerit frigus; si signa tardo pede ingravescant; aut remediis mitescant; si morbus in diem quintum productus fuerit, exitus faustus sine magno errandi periculo praesageri potest.

At nihilo tamen minus, tetanus, quamvis rarò; die quarto, quintove, multo seriūs existium nonnunquam affert; rarissime autem sic protrahitur; nisi vel natura levis sit, vel si initio gravis, multum brevi minuatur; atro-

cior

cior enim diu ferri non potest; ægrum interdum hora una labente, trucidat.

RATIO MEDENDI.

Ex morbi conspectu tradito se in sequentia confilia quasi sponte dividit.

imo, Causas excitantes tollere, vel faltem earundem effectibus obstat.

2do, Spasmum solvere.

3tio, Vires sustinere et restituere.

Primum confilium absolvendi ratio e causarum occasionalium notitia pendebit.

Si dentitio morbi causa fuerit, gingivæ, quò expeditior dentibus via pateat, et dolori et

et nervorum irritationi subveniatu, statim scarificandæ sunt.

Si vermes ventriculum, aut intestina irritantes morbum concitaverint; anthelmentica quamprimum danda sunt; ex his hydrargyrus forsan, quippe qui diros illos hospites non solum fugandi, sed insigni etiam tetanicorum spasmos solvendi vi pollere fertur, selegi debet.

Ubi meconium retentum malo occasionem dat, medicamentis, quæ alvum movent, illico exinaniri necesse est. Alia præter meconium, aër nimirum impurus, immunditiæ, et umbilici funiculus imperitè post partum incisus, et curatus recenter natis trismum cinct, qui infantum nigrorum præsertim, qui in semiorbis occidui insulis servituti damnantur, stragem dat, ab his igitur causis cavendum est. Imperitæ funiculi curationi effectibus spiritus terebinthinus eidem inciso admotus optimè occurrit*.

Si

* CHISHOLM on Yellow Fever.

Si vulnera denique occasioales tetani cauſæ fuerint, eadem exploranda sunt, extranea, ſiqua infint, quamprimum extrahantur: Hoc facto medicamenta ſtimulantia vulneribus indenda laudat Rush, cui linteolum ſpiritu terebinthino tintum optimum videtur. Salutaris ſic vulneribus, ex quibus tetanus oritur, concitatur inflammatio, quod cæteroquin, patentibus omnibus ferè auctoribus, rariſſimè evenit. Hæc vulneris inflammatio corporis conditioni, ex qua tetanicorum ſpasmi pendent, et perpetuantur, cum Doctore Rush adverſari putamus.

Nigri fervorum in insula Sanctæ Crucis; vulneribus, quò tetanum arceant, falem communem cum parte fevi æquali commiftum indere ſolent.

Nervorum incifionem cerebrum inter et partem vulneratam, hujusve excisionem tetanum non nifi inflammatione motâ, fanare, aut levare auctor proxime citatus opinatur.

Hæc

Hæc Doctoris RUSH opinio rebus versis, quas a cel. viris SAUVAGES et BLANE, accepimus firmari videtur : ille affectionem, quam *convulsionem Indicam* vocat, quæque nobis vera tetani varietas videtur, ex vulneribus, quæ sanata fuerunt, frigori objectis, ortam, et ferro candente cicatrici ita admoto, ut vulnera recruduerint, efficacissime sanatam, literis prodidit * : hic trifimum lethalem haud ante ex vulnere, quām hoc ad sanitatem ita perduceretur, ut ulteriori curatione non indigeret, ortum narrat.

Si hæc vera sint, nonne membrorum, quorum vulneribus excitatur malum, excisio, prorsus inutilis, imo crudelis videtur ; quandoquidem omnia commoda, quæ illinc proveniunt inflammatione partis vulneratæ aliter motâ, percipi queant ?

Interea

* Nosolog. Method. clas. iv. ord. iii. ger. xiii. spec. ix.

Interea auxilia, quibus secundum consilium, spasmorum nempe solutio, perficitur, sedulò adhibeantur oportet. Horum præcipue sunt balneum frigidum, et tepidum, hydrargyrum, opium, æther sulphuricus, camphora, moschus, et ignis electricus.

De his sigillatim breviter agemus.

Balneum, et frigidarium præsertim optimum tetano remedium esse inter omnes ferè medicos jam constat. Frigidam corpori affusam tetanicis proficere **HIPPOCRATI*** AVICENNÆ† iisque veterum, qui hos secuti sunt, probè innotuit.

Hoc autem remedium paulatim inter veteres obsolevit; neque, quòd sciam, ante annos abhinc circiter quinquaginta, ubi medicinam in semiorbis occidui insulis facientes idem in tetano experiri cœperunt, in usum revocatum

* **HIPPOCRAT.** de Morbis, lib. III.

† AVICEN. lib. III. Ten. II. Tract. I.

revocatum est : exinde quidem usquè eō in-
valuit, ut cæteris meritò anteponatur.

Tetanicus frigidæ aliquantis per immersus
aut eādem probè perfusus, panno laneo ad
siccitatem valide fricetur : deinde eidem de-
cumbenti, et stragulis laneis involuto, ita
tamen, ut loci temperies frigidula sit, dentur
medicamenta, que sudorem moveant ; opii
tinctura, vinum antimonii tartarifati, et po-
tus diluentes tepidi, huic fini optime respon-
dent. Sudor aliquamdiu ubertim movendus
est.

Spasmi sic, inodò sudor tepidus, fluidus, et
universus, fuerit, plerunque remittunt ; cùm
autem post paulò haud raro reverti solent ;
eadem medendi ratio, brevi tempore, non
nunquam duabus, vel tribus horis, interposito,
iteranda est. Quòd si sudor non satis tepi-
dus fluat, neque signa inde mitefcant ; vel si
ægro corpus, brevi post frigidæ usum, non

E calefcat,

calefcat, sed potius inalgescat; in frigidarii usu, quippe qui h̄ic, teste Moseley, plurimum nocet, haud amplius perseverari debet *, contrā calor, vino, aliisque grātē stimulantibus, restituendus est.

Quum tetanus in spasmis ferè ex toto consistit, nullum remedium opio, cæterisque, quæ spasmum debellandi vi concelebrantur, efficacius inexpertis aspectu primo videretur: nemo autem, quantum scio, tetanum gravem, aut inveteratum, hac medicamentorum classe fugavit. Quare opium ipsum, cui medici primas merito dederunt, votis raro respondebit, in causa forsan est mutatio aliqua, quam tetanicorum corpora subeunt: solita enim opii dosi omnino, magna parum quidem affici solent. Hujus igitur dosis paulatim augeri debet, donec dolores et spasmi remittant;

quo

* Oper. supra citat. p. 494—5.

quo facto, quantitas paulatim minuenda, ne quid æger inde detrimenti capiat.

Tetanici opii plusquam cuiquam inexperto credibile est, nullo neque capitis dolore, neque delirio, neque etiam somno, superveniente devorare possunt. LISTER medicus *Antiguensis* septendecim dierum spatio ter quingenia grana hoc malo laboranti dedit *. Adolescenti spasmis graviter affecto grana vinti duo, somnum conciliandi causa unaquaque nocte, per septimanam, frustra devoravit, octava tandem nocte, solitâ dosi assumpta, spasmi non, ut antea, redierunt ; æger autem, ante lucem, mortuus est †.

Huccius opium plus contra tetanum valere, si moschus eidem conjungatur, expertus asserit :

* Acta Philos. Americ.

† PERCIVAL. Essay, Medical and Experimental.

rit: nonnunquam etiam camphoræ conjunctum plūs profecisse idem est auctor.

Tetanum præcipuè cataplasmatibus, ex librâ opii, hujus tinctura emolliti, conflatis, partibusque externis admotis præcipuè fannatum a Doctore BLANE accipimus.

LIND tetanum opio, et camphorâ, pedibus, admotis sæpius intermisso; his autem submotis toties rediisse, se semel expertum esse literis mandavit.

Alvi durities sive morbo, sive opio sumpto, oriatur, medicamentis idoneis liquanda est. Oleum forsan ricini cæteris anteponi debet; MORGAGNIUS enim graves spasmos oleo sorpto fugatos memoriæ prodidit: hydrargyrus muriatus mitis etiam eidem fini optimè respondebit.

Hydrargyri usum in hoc morbo Chirurgus Gallicus *Aimar*, dum tetanicum, lue venerea laborantem,

laborantem, curabat, casu comperisse fertur*. Medicus Jamaicensis duodecim ægros tetano a frigore correptos saliva hydrargyro tempestivè adhibito motâ ad sanitatem perduxit †. Professor MONRO, de hoc certior factus, bonos medicamenti effectus experientia confirmavit ‡. Exinde hydrargyri in hoc morbo usus ubique terrarum invaluit; spem licet non rarò, aliorum remediorum instar, fefellerit.

Quamvis frigidarium in gravioribus tetani exemplis, quæ curriculum suum celeriter agunt, hydrargyro efficacius est: hoc tamen in exemplis, quæ exitium antè non afferunt,
quam

* RIVER. observat. communic. X.

† Edin. Essays and Observations Physical and Literary, vol. III. art. XXX.

‡ Ibid. Art. XXXI.

quàm in sanguinem transferit, salivamque moverit, haud rarò peroptatò adhibendum censemus. Idemque una cum frigidario administrandum multi commendant.

Summum corpus, præsertim cervix, et fauces, duabus, vel ampliùs, unguenti hydrargyri fortissimi drachmis bis terve indies, donec saliva moveatur, valide fricetur.

Cel. CLARKE cervicem, et spinam altera quaque horâ magnâ unguenti copiâ, quam pondere non æstimabat, quò salivam quamprimum cieret, fricare solebat. Nec defunt qui eodem confilio hydrargyri pilulas simul dandas, gingivasque hydrargyro muriato miti fricandas, commendant ; morbi enim vim, saliva motâ, minui observarunt.

Aether sulphuricus, quippe qui insigni spafmos solvendi vi pollet, dignus videtur, quem, num tetanicis profuerit, experiantur medici. Ignis electricus tetanicis sæpe profecit : WAT-

son puellam septennem tetanicam hoc remedio, compluribus aliis frustra tentatis, sanavit * Professor DUNCAN, auctor ingenio clarus, codem plures morbis spasticis laborantes ad sanitatem perduxit †. MUNSON leviusculis scintillis electreis tetanum; opio, tepidario, aliisque remediis, incassum adhibitis, mitigavit ‡. SPREY ægram annos natam octodecem, trismo, laterisque simul paralyssi affectam, sanam reddidit ||.

Optima forsan hoc remedium adhibendi ratio est leviusculas scintillas potius quam ictus ex tetanico elicere.

Tertium

* Philosophical Transactions, vol. LIII.

† Medical Cases and Observations.

‡ Cases and Observations by the Medical Society of Newhaven.

|| Philosophical Transactions, vol. LVII.

Tertium medendi consilium, cùm tetanus a debilitate sæpe oritur, vel hanc saltem brevi inducit, imprimis necessarium esse patet. Medicamenta, quibus vires sustentantur, seu amissæ restituantur, optima sunt cinchonæ cortex, vinum, diæta valens, peritusque frigidarii usus.

Cùm tetanici cibum assumere sæpe nequeunt; vires *enematibus* nutrientibus, quoties devorandi difficultas adest, diligenter susteneri debent. Quò, progrediente morbo, debilitati occurratur, cinchonæ cortex, et vinum, liberali manu dentur: hoc consilio Rush duas, tresve, corticis uncias, unà cum totidem vini generosi libris, quotidie assumentas curat. His remediis simul, ubi magna stimulatione opus videbatur, insignem olei succini vim successu optato adjecit. Idem denique auctor tetanum vino et hydrargyro simul datis bis debellavit.

Horum

Horum autem remediorum in diversis exemplis delectu opus est. Quid cuique ægro accommodatius, quæ dosis, quid per se, quid aliis conjunctum, quonam tempore dari debet, peritorum est dijudicare.

Revalescenti cibi nutrientes et concocta facilis, vinum meracius, frigidarium, uno, vel altero, quoque die, vestitus idoneus, cauramque, cùm prædisponentium, tum occionalium vitatio nunquam non præcipiantur oportet.

F I N I S.

